

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 4 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Apponyi búcsúja.

Arad, május 2.

Ugy mondják, hogy Apponyi Albert gróf megvált a politikai pályától. Hát ez is afféle hír, mely magától kél szárnyra, hogy megelőzze a tényt, miután ez utóbbinak a dolgok logikus rendje, a helyzet kényszere folytán úgy is előbb-utóbb be kell következnie.

Pedig alig tud az ember megbarátkozni a gondolattal, s önkénytelenül azt kérdezi magától: megállhat-e politikai közéletünk egyensulya, ha Apponyi hiányzani fog belőle?

„Mundus se expediet” mondja a diák, vagyis magyarul: „soha se volt úgy, hogy ne lett volna valahogyan”, s amiként megcsinálták a kiegyezést Apponyi nélkül, úgy betetőzni is megtudják majd azt rajta kívül, anélkül, hogy az ő „nemzeti alapfejlesztési theoridját” — mi különben se volt egyéb, mint ultramontán velleitásokat takaró jezsuita köpeny — külön kellene tőle kérni.

Bizony sok minden nélkül meg lehet emberiség, amiről évezredekig azt hitték, hogy a legbölcsebbek is, hogy az ember társadalmi fejlődésének, a közönségnek nélkülözhetetlen sarkkövét, előfeltételét képezik. Ilyen volt, hogy tovább ne menjünk az ördög fogalma. Azt hitték a régi morálisták, hogy ha ezt a derék urat az alvilág fejedelmévé meg nem tesszük, országát rémületes módon föl nem szerelik, őt magát a világon minduntalan meg nem jelentetik, emberekbe nem bújatják stb. hogy akkor vége lesz

a világnak, akkor nem kell se pap, se fejedelem, se katona, hogy akkor nem fizet a nép tizedet és dézsniát, ami pedig a fő dolog. Azt hitték, hogy a *tagadás szellemének a földön okvetlen immorális alapon kell állania*, azt hitték, hogy kell olyas momentumnak existálnia, mely az *együgyű emberek lelkét behálózza*, mely egyeseket sőt egész csoportot meggyőződésük ellenére a rosszra csábít, mely az igazságot hamissággá változtatja; azt hitték, kell olyan gonosz szellemnek léteznie, mely behizelgő bariton hanggal, előkelő megjelenéssel, igazságnak tetsző körmönfont szofizmákkal tévedésbe vigyen egész népeket, hogy aztán a sötétség országának őket kiszolgáltassa.

Mind ezt a világ rendes folyásának elengedhetetlen feltételül képezték az irástudók, és ime a haladó felvilágosodottság országostól együtt kipörkölte ezt az utálatos mumust a világból, s mégis minden csak úgy fennáll mint az előtt, sőt még jobban.

Nincsen tehát igazuk azoknak, a kik azt hiszik, hogy közéletünk egyensulya föbillen, ha Apponyi Albert gróf alakja abból kiválik. Bizonyos dolog, hogy ellenzékre mindig volt és van és lesz szükség, de nem *immorális alapon álló ellenségre*. Apponyi Albert gr. ellenzéki működésének hatása nem abban nyilatkozott, hogy a kormányon álló, a hatalmat kezelő embereket, testületeket intenzivebb, becsületesebb munkára ösztönözze, hogy azoknak a nemzeti, a szabadelvű ügyek melletti küzdelmét saját állástoglalásával hatályban, erkölcsi sulyban támogassa, s

hogy ha szükség van rá, hát a nép és fejedelem bizalmából munkájuk terhét megossza, vagy egészen átvegye. Nem ebben nyilvánult Apponyi ellenzékiességének a hatása, hanem abban, hogy a hatalmat minden áron magához akarta ragadni, hogy nem a közügyek érdeke, hanem a hatalom elnyerése volt minden ténykedésének kiindulási pontja és végcélja.

És ezt a hatalmat nem dicséretes ambícióból kereste ő azért, hogy szebbet, nagyobb, jobbat alkosson, mint a milyet a kormány kezelői tudnak, hanem azért, hogy a hatalmon, mint közpredán megosztozkodjék cimboráival, s, hogy az elért hatalommal — *melyhez magasatos elvek csillogtatása által jutandott* — sötét, rejtett czélokot valósítson meg, kiszolgáltassa a nemzet legféltettebb, ezer éve óvott, védett, ápolt, fejlesztett érdekeit a haza, a szabadság ellenségeinek.

Ilyen oppozícióra egy alkotmányos államéletnek sincs szüksége, legkevésbé a magyarnak, s tisztán a magyar nemzet hagyományos szerencsésének, romlatlan közérületének lehet tulajdonítani, hogy ezen nagy szívósság-, nagy tehetség- és még nagyobb gonoszszággal intézett évtizedes immorális ellenzéki hatás nem korrumpálta végképen a közéletet, s nem kompromittálta az alkotmányt. Sőt ellenkezőleg semmivé lettek e harcizntézői minden praktikájukkal együtt, mint a kísértetek a hajnalhasadásra.

Meg lesz a magyar alkotmányos világ Apponyi nélkül. A népek fölött örökös gondviselésnek tervei lehettek vele s azok immár megvalósultak: *Magyarországon az*

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

As elbukottért.

Ne bántsátok, ne ast a nőt,
Ki egyszer vétett s elesett,
Bűnét mi hányszor megtevdök
S mi vetnének rá azért követ.

A természet rendelte ezt,
A bűnre s rá született:
Két oly hatalmas vágy epeszt,
Megőrül, hogyha nem szeret.

Az élet forrt ereibe,
A tűz kitört, lángot kapott,
Egy csókba fült lúzas szíve,
Mít tett: arról nem tudhatott.

Bűnös réten a virág,
Ha önként a nap felé hajol,
A nap ellopja illatát,
Megfosztja szüzi bájítól.

E nő is arról nem tehet,
Szíve órája hogyha üt,
A természetnek engedett,
És meg van vetve mindenütt.

Én nem vetlek meg tégedet,
Én értem, érzem is hibád,
Lehajlok hozzád: megvetett,
S megcsókollak hervadt virág

Pakry Károly.

Gazdag házasság.

— Malot Hector elbeszélése. —
(Folytatás.)

Hazatérve, anyját a ki rá várakozott, nyugtalanannak találta.
— Miért mentél ki?
— Levegőre volt szükségem.
— Hol voltál?
— A sziklák közt.
— Nem fáradtál el nagyon?
— Ellenkezőleg, erősebbnek érzem magamat, mint mikor elmentem.
— Ha nem vagy fáradt, eljössz-e velem reggeli után Flammanvillebe?
— Nagy örömmel; veled lehetek egész nap nem hagylok el.
— Mondani akarok valamit az asztalosnak, s te is meg mondhatod neki, a mit akarsz.
— De én nem akarok semmit.
— Miért semmit?
— Illetőleg semmi egyebet, mint a mit te akarsz. Nem terjed-e ki a te figyelmed mindenre?
Reggeli után elkísérte szüleit Flamman-

villebe, s az egész napot új házukban és kertjükben töltötték, a hol Suzanne megtakarította az elvirult rózsabokrokat, a melyek bizonyára kedvesek lesznek szülei előtt már csak azért is, mert ő gondozta azokat.

Dielettebe csak az ebédre tértek vissza, s este mindhárman a partra mentek; Suzanne kettőjük közé ült, kezüket kezében tartva, s későig ott maradtak, anélkül, hogy valaki háborgatta volna őket — még a tenger is csendes volt.

— Beszélj el nekünk, hogy akard intézni ügyeidet? mondá atyjának.

Es mivel mindazon témák közt, a miket Capes ur szeretett, ez volt a miről legszívesebben beszélt, hosszas magyarázatokba bocsátkozott; most már csak jó oldalait látta a vállalatnak, s maga is elfelejtkezett arról, hogy pár nap előtt minő kritikát gyakorolt az ellen.

Suzanne nagy figyelemmel hallgatta, s időnként megszorítá kezét, a mit Capel ur a helyeslés jelének vett; vagy anyjához hajolt, s gyöngéden hozzásimult.

Mikor hűvösödni kezdett, Capel asszony, a ki leánya gyöngédségét szintén félremagyarázta, s a hidegnek tulajdonította azt, a nélkül hogy egy szót szólana, nehogy Suzanne ellent mondasson, — fölkelte helyéről, haza akarván menni.

— Már! — mondá Suzanne, úgy szeretném, ha örökké tartanna ez a szép est, olyan jól voltunk itt.

8 személyében vallott csufot a feudal-kerikalis reakció és a politikai szédelés. Ő most már mehet, sőt mennie kell, a mint a régi ördögös mesékben rögtön pusztulnia kellett a gonosznak, a hogy egy el-ejtett szaváról, vagy öltöne alól kibuk-kantott lólábáról fölismerték.

Apponyi végzete és vége az, — hogy fölismerték.

BELFÖLD.

A polgári házasság a főrendieknél.

A főrendiház május hó 7-én (hétfőn) dél-előtt 11 órakor ülést tart. Napirend: 1. Elnöki előterjesztés. 2. A házassági jogról szóló törvényjavaslat érdemleges tárgyalása.

Jogosulatlan szavazatok a főrendiházban cím alatt a P. Napló Zay Miklos gr. következő nyilatkozatát közli:

„Több kormányparti lap azon legújabb hirt közli a főrendiházról, hogy a született törvényhozók közt vannak néhányan, kiknek megvan ugyan a formális joguk szavazni, hanem e szavazattal — noblesse oblige — a politikai tisztesség megsértése nélkül alig élhetnének. Miután jelenleg ellenzéki elvtársaim nagy része távol van a fővárosból, egyelőre a magam nevében kinyilatkoztatom, hogy senki részéről nem fogadunk el ez irányban oktatást, s minden ily természetű nyomást figyelmen kívül fogunk hagyni.

A kinek joga van, az élhet is jogával és minden illetéktelen nyomás megsértése az egyéni szabadságnak. Végül a mi azon fenyegetést illeti, hogy ha ezen főrendiek a formális jogosultságban bizva, részt vennének a szavazásban, egyik előkelő tagja megnevezi az illetőket, részemről nem kétlem, hogy az ellenzék magáévá teszi az ügyet s az illető előkelő főrendiházi tag ur meg fogja kapni a megfelelő választ.”

Békésmegyei kérvénye.

Erdekes kérvényt fog a képviselőház szombaton tárgyalás alá venni. Békésvármegye adja elő e kérvényben, hogy a törvényhatósági tisztviselők megbízatása a jövő évben lejár s újabb hat évre, választás után lesznek betöltendőek a tisztviselői állások. Minthogy pedig a közigazgatás reformja küszöbön áll, nem lenne helyes a tisztviselőket rövid pár évre a választás esélyeinek tenni ki, esetleg oly egyéneket elbukni hagyni, kikben az allamosítandó közigazgatás kitűnő munkatársait nyerne. Oly nevelési törvény lenne tehát alkotandó, melynek értelmében az allamosításig meghagynának alkalmazásában a jelenlegi tisztviselőket. — Mint halljuk, e kérvény képviselőházi tárgyalása alkalmával ellenzéki részről felvilágosításokat szándékoznak kérni a kormány közigazgatási reform-terveiről.

A képviselőház bizottságaiból.

A vallás szabad gyakorlata.

A képviselőház igazságügyi bizottsága Teleszky István elnöke alatt tegnap délután ülést tartott. Mintán elismerte az örökösödési törvényjavaslatból hozzátartozott hét szakaszt, — elvetve Makktalva Gyéza új szakaszát és elfogadva Issekutz Győző módosítványát — Wlassics Gyula előadó ismertette a vallás szabad gyakorlata-ról szóló törvényjavaslatot.

Első sorban kiemelte, hogy a törvényjavaslat egyrészt az egyéni vallás szabadságát óhajtja biztosítani, másrészt a vallásfelekezetek kultuszszabadságát, hogy a törvényileg elismert testületek alakulhassanak. E mellett gondoskodik róla, hogy az állam szuverenitása kellően kifejezésre jusson és kiváló tekintettel van a történelmi fejlődésre, mely szerint megkülönbözteti az állam főfelügyelete alatt álló egyházakat a pusztán magántársulatoktól.

Majd áttért a felekezetenkívüliségre vonatkozó rendelkezésekre és mivel a felekezeti kényszer a vallás és lelkiismereti szabadság lényegével van ellentétben, a disszidens állás megengedését helyesli. A felekezethez hű ragaszkodást nem állami kényszerrel kell elérni. Ennek benső, önkéntes rugókból kell származni. Tisztán vagyoni szempontból nem szabad kilépni felekezetekből; épen azért helyes volna, ha a kilépést követő naptári év végéig meg kellene fizetni az egyházi járulékokat. Az előadó ezt a módosítást behatóan indokolta és azután még annak kimondását is javasolta, a mit tulajdonképpen a javaslat is czéloz, hogy ugyanis a törvényes elismerés folytán a vallásfelekezetek az állam főfelügyelete és védelme alatt álló nyilvános vallási testületek.

Polonyi Géza az állam és egyház között szükséges viszony szempontjából hibáztatja a javaslatot és általánosságban sem akarja elfogadni. A felekezetek közti jogegyenlősége az autonomikus térre is meg kell valószínűsíteni, a felekezetenkívüliséghez pedig nem járul hozzá. Utóbbit hangoztatja Issekutz Győző is, bár a javaslatot általánosságban elfogadja. Körösi Sándor szeretné az állam és egyház erőteljesebb elkülönítését, de hazai viszonyaink közt a jelen javaslatban is haladást lát.

Csáky Albin gróf csatlakozik az előadó fejtegetéséhez. Kimutatja, hogy a javaslat a gyakorlati szükségnek felel meg s annak követelményein semmivel nem megy túl. Elméletileg lehetett volna tabula rasa-t csinálva, szebb koncepczióval állani elő, de az egészen más kérdés, vajjon megfelelt volna-e az történelmi fejlődésünknek a viszonyaink közt lehetséges lett volna-e annak keresztülvitele.

A mi a felekezetenkívüliséget illeti, tényleg most is vannak, még a népszámlálás al-

kalmával is jelentkeztek, a kik a felekezeten kívül állónak tekintik magukat s csak a felekezeti kényszer folytán irattak egyik, vagy másik felekezetekhez s szorítottak terheinek viselésére. Csak ezt a kényszert szünteti meg ez a javaslat. Ez az intézkedés pedig az egyéni vallásos felfogás biztosításának s a szabad vallásgyakorlatnak nélkülözhetlen korollárium.

Erre aztán Polonyi kijelentette, hogy a felekezeti jogegyenlőségre vonatkozólag határozati javaslatot fog a ház elé terjeszteni s a mennyiben az nem fogadtatnék el, a jelen törvényjavaslathoz is, mint a mely álláspontjához közelebb áll, hozzá fog járulni.

A bizottság ezek után a törvényjavaslatot általánosságban elfogadta.

A részletes tárgyalás holnap lesz.

Kérvények és feliratok.

A képviselőház kérvényi bizottsága Antal Gyula elnöke alatt tartott tegnapi ülésében tárgyalás alá vette a képviselőházhoz benyújtott feliratoknak és kérvényeknek tizenhetedik és tizennyolcadik sorjegyzékét, melyet Szuhányi Ferencz előadó ismertetett. Miskolcz adóreformokat sürget, Veszprém megye a tanítói nyugdíj- és gyámalap javára szedett 15 kros járulék eltörlését kéri. Debreczen és több más törvényhatóság a képviselői reverzálisok ellen kérvényez. Ez utóbbi kérvényeket a kurianak választási biráskodásáról szóló törvényjavaslat tárgyalására kiadott külön bizottsághoz utasítják. Esztergom megye a katolikus autonómiát sürgeti és a bizottság pártolja a kérvényt. Kossuth-kérvények is vannak még, melyeknek nagy része már tárgytalan. A Kossuth érdemeinek törvénybe iktatására vonatkozó kérvényeket mint-hogy a ház e kérdésben már határozott, az irattárba helyezik.

Leszámolás Horvátországgal.

A képviselőház zárszámadási bizottsága tegnapi ülésében elfogadta a Magyarország és Horvát-Szlavonországok között az 1891. évre végzett leszámolásra vonatkozó jelentést.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése. 1708

— Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósításai 1708
Budapest, 5 kr.

Kezdeté d. e. 10 órakor. 63120

Elnök: Bánffy Dezső br., majd ki-

Dezső.

Jegyzők: Schöber, Josipovich.

A kormány részéről jelen vannak: Werkerle Sándor miniszterelnök, Szilágyi Dezső, Lukács Béla, Fejérváry Géza.

Hitelesítették a mult ülés jegyzőkönyvét.

— De hideg ez a szép est, — viszonzá Capel asszony.

— Időváltozás lesz, mondá Capel ur.

— Akkor menjünk! — kiáltott föl Suzanne.

Mikor szobájukhoz értek, Suzanne alig tudta visszatartani magát, hogy szüleit átölelje, — ki ne törjön belőle a heves fájdalom.

— Majd holnap!

— Jó éjt!

Ez volt anyjának a kívánsága, de hogy lehetne jó ez az éj, a mikor Suzanne Camille-nek akar írni? Ez a levél okozott legtöbb aggodalmat neki egész nap: írjon? ne írjon? — Végre elhatározta, hogy ír, de még nem tudta mit fog neki mondani.

Hosszu ideig ült asztala mellett, fejét kezére hajtva, oly mozdulatlanul, hogy csak rendetlen lélekzetvétele és egész valójának remegéséből lehetett következtetni, hogy nem alszik: mikor végre fölemelte fejét, szemei szokatlan fényben égtek, s ajkain dőlőfős mosoly látszott. Többször bemártá a tollat a tintatartóba, de nem tudta elkezdni a levelet, ujólag visszaesett az elmerülésbe, mialatt a tinta a tollon megszáradt.

Végre az asztal fölé hajolt, s keze elhatározással szaladt végig a papíron. Ezt írta:

„Őn nem is tudja, hogy megöl. Egyedül őn fogja tudni. Becsületében bizva egy vallomást teszek. Holnap, reggel vagy este, a mikor észrevétlenül kisurranhatok, de minden-estetre még mielőtt ezt a levelet megkapná, a

flammenvillei sziklákról a tengerbe vetem magamat. A hely szép, megvizsgáltam, egészen alkalmas a tervemhez. Különös vég, nemde? de keserűség nélkül mondhatom, hogy a legjobb reám nézve.

„Őn nem gondolt erre. Ne csodálkozzék fölöttem jobban, mint én magam csodálkozom.

„Azt akarom, hogy szülőim szerencsétlen véletlennek tulajdonítsák. Vértük a szívem a borzasztó fájdalomtól, a melyet nekik okozok. Nem akarom még növelni kétségbeesésüket. Ne csináljon nagy dolgokat s ne jajgasson, mikor ezt a levelet olvassa, a fölkiáltások nem hallszanak az égbe; a drámai kitörések csak az időt rabolják, önnek pedig nem szabad az időt vesztegetnie; sietek. Őn a legközelebbi vonattal Dielettebe jön. Tulajdonképpen ez az, a miért írok. Találni fog elfogadható ürügyet jövetelének megmagyarázására: a leánykérés.

„Nekem szükségem lesz önre. Azt akarom, hogy ha föltalálnak, itt, a flammenvillei temetőben temessenek el pár lépésre attól a háztól, a melyben szüleim fognak lakni. Ők talán azt fogják akarni, hogy Párisba vigyem nek nagy szüleim mellé. En nem akarom Párisra. Nem akarom magamért. Nem akarom értők. Ha itt temetnek el, örökre itt maradnak mellettem s biztos vagyok abban, hogy a számukra még hátralevő évek itt nem lesznek oly mostohák reájuk nézve, mint Párisban.

„Ha őn beszél erről velük, jót fog tenni; s szerencsétlenek megöriülnék a fájdalomtól, s követni fogják az őn tanácsát. Hiszen önnek

joga van beszélni: őn az én völégényem. Szegények, hogy szeretem őket! Fáj a lelkem ha elgondolom, milyen fájdalmat okozok nekik s ez reám a legkegyetlenebb bűnhődés.

„Őn azt mondhatja, hogy szeszély, a mit öntől kívánok, de ez az utolsó, s nagy súlyt helyezek arra, hogy megvalósuljon. Annyit vártam, annyit reméltem az élettől hiába, talán méltányos, hogy egy kis boldogságot halálom után találjak. Ezt kötelességévé teszem önnek.

„Azt mondják, hogy rossz a lélekre, ha meghal, mielőtt megbocsátana azoknak, a kik megbántották, ne gondolja, hogy én az őn elleni gyűlölettel halok meg. Nagylelkűnek kell lenni oly közel a véghez: én nem akarok inkább az lenni mások, mint magam iránt, de én magamnak se bocsátok meg.

„Isten önnel.”

Atólvasta a levelet azzal a kiábrándult mosolylyal, a mely már az irás elkezdésekor mutatkozott ajkain, szeme közönyösen, melegség nélkül nézett a papírra, ajkai be voltak csukva, mintha dőlőfős felindulás akarna erőt venni rajta.

Meg volt elégedve a levéllel: milyen asszony lett volna belőle, ha a sors kegyelme-sebb iránt!

Mozdulatlan maradt, előtte a levél, mosolygott, mint előbb, nem volt se gyönges, se bágyadt.

(Folytatása következik.)

Szuhányi Ferencz előadó bemutatja a kérvények sorjegyzékét.

Szász Károly előadó a 18-ik sorjegyzéket mutatja be.

Annak idején napirendre tűzik.

Az örökösödési eljárás.

Krajtsik Ferencz előadó reflektálva a Makfalvay és az Issekutz által tegnap elfogadásra ajánlott és tárgyalás végett a bizottsághoz utasított új szalonokra, kijelenti, hogy a bizottság csak Issekutz módosításához járult hozzá. (Helyeslés jobbfelől.)

Makfalvay Géza sajnálja, hogy a bizottság az 5 indítványát nem fogadta el és éjen, mert a javaslat fontosságát tudja, még egyszer ismerteti indítványát. S ismételen kéri a Házat, hogy indítványát a bizottság jelentésével szemben is fogadja el. (Helyeslés balról.)

Krajtsik Ferencz előadó sajnálja, hogy a maga részéről nem járulhat hozzá az indítványhoz, de Makfalvay indokai őt nem győzték meg annak szükségességéről.

A Ház csak az Issekutz indítványát fogadta el.

A Ház ezután Szilly Pongrácz előadó referálása mellett hozzászólás nélkül elfogadta a nagyszében desznodi, szepes olasz, szepes vár-aljai és a szamosvölgyi helyi érdekű vasut engedélyezését.

A pénztári számadások.

Perczel Béni előadó elfogadásra ajánlja a számvizsgáló bizottság jelentését az 1893. év jul. 1-étől deoz. 31-éig vezetett pénztári számadások megvizsgálása tárgyában. (Helyeslés.)

A jelentést elfogadták.

Holnap sem lesz ülés. Pénteken a ma megszavazott és a számadásról szóló javaslatokat tárgyalják.

Ülés vége d. e. háromnegyed 12 órakor.

IDÓJÁRÁS.

Legyezes: reggel 7 órakor 761.0 milliméter, délután 758.8 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor 14.2, délután 2 órakor C° + 21.8. Szél iránya reggel 7 órakor N. 2. délután 2 órakor N. 3. t reggel többnyire borult, délután többnyire borult az azóbbi 24 órában: 0 milliméter.

Az Aradi tornaegylet Kossuth Ferenczhez.

Az „Aradi Torna-egyesület” választmánya nagy hazánkfia Kossuth Lajos elhunytá alkalmából következő átiratot küldötte a napokban a család fejéhez: Kossuth Ferenczhez:

Nagyságos Udvardy Kossuth Ferencz
Urnak Nápoly!

Az „Aradi Torna-egyesület” választmánya folyó évi április hó 13-ikán tartott havi gyűlésében a legmélyebb hazafiúi fájdalommal telt szívvvel emlékezett meg ama minden magyar honfi szívet lesújtó megmérhetlen veszteségről, mely felejtethlen nagy hazánkfia: Kossuth Lajos elhunytával Nagyságtokat és az egész magyar hazát érte.

Az elköltözött drága halott emlékét kegyelettel fogjuk mi is megőrizni egyesületünk kebelében s unokáról-unokára szálland az emlékezet ama dicső férfin világra szóló nagy tetteiről, kinek lángesze egy nemzetet világitott be meteoroként, kinek hiruve besugározta az egész földtekét s ki lánglelkével, ragyogó ékesszólásával nemcsak hazáját, hanem az egész művelt világot elragadta s kinek áldott emlékezete örökön-örökké élni fog „Kárpátoktól az Adriáig”, míg csak egyetlen egy magyar szív dobog!

A nagy fájdalomra, mely Nagyságtok szívét elfogja, nem tudunk irt találni, mert hiszen mi is jobban átérsszük azt, semhogy képesek volnánk enyhíteni. — De a fájdalom is enyhül, ha milliók szívében oszlik meg, azért mi is, mint a magyar nemzet millióiban egy parány a Vértanuk városából osztozni óhajtunk Nagyságtok mély gyászában, kérvén a Mindenhatót, adjon a haza szentelt földjében

csendes nyugalmat annak, a Ki oly sokáig nélkülözötte a hazai föld áldást adó melegét.

Az Önök gyászba borult családjá pedig leljen és merítsen vigasztalást ama tudatból, hogy megmérhetlen fájdalomukban és mély gyászukban nemcsak az egész magyar nemzet és azok között a mi szerény egyesületünk is, de az egész művelt világ osztozik.

Fogadják mélyen érzett részvétünk őszinte kifejezését, melylyel maradunk az „Aradi Torna-egyesület” választmánya nevében Aradon, 1894-ik évi április hó 30-ikán, hazafiúi üdvözlettel Dr. Robitsék Agoston elnök, Nagy Sándor titkár.

IDÓJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Május 3. —

Szeles. — Hűvös. — Változó felhőzet. — Helyenként csapadék.

Sir a nóta, magyar nóta...

— A legújabb csárdás. —

„Sir a nóta, magyar nóta”... nem „messze messze idegenbe” mint Szabolcska Miska irta Párisból, hanem csak itt a Forray-utczában.

Hiszen tudja azt elég Aradon, hogy ki csalogatja ott a bankókat el a lelkesülő spriczerzőktől a sirva-rívó nótaikkal, nekem meg se kell mondan, hogy Rácz Laci ez.

Ráfekteti barna fejét a hurokra, aztán csak úgy kavarnak szét a nóta a teremben hol kacagva, hol meg zokogva.

Hanem Rácz Laci nem elégedett azzal, hogy csak muzsikáljon, hanem szerzett is egy nóta, valami csárdás felét, melynek szövegét a felesége készítette.

Ime két emberfia mennyi tűz, mennyi lélek Férj és feleség alkotnak egyet, felít a férj, felít a feleség. Költészet és zene, mely összavéve egészet, harmonikus ad.

Az egyszerű versikét, mely népdal színerben van tartva már kuriosumból is ide iktatjuk.

Jaj de fényesen süt mi ránk le a nap,
Csakhogy egyszer magamnak mondhatlak.
Ha piczi szádat csókolom,
Szép derekad átkarolom,
Gyöngyör fogadat látom,
Beszeretlek angyalom.

Nincs szebb virág a rózsánál,
Nincs szebb élet a párosnál,
A róza is csak ott nyílik,
Hol ketten egymást szeretik.

A csárdást, melyet e szövegre Rácz Laci irt Takácsy Sándornak ajánlotta.

Ha olyan zseniális a csárdás zenéje, mint a milyen a szerző zene képzettsége úgy lehet sokat tánczolhatunk még mellette.

Ma este már bucsuzik Rácz Laci és csak emlékét hagyja itt a jó nótaknak.

HIREK.

Május 3. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Aldozó csütörtök. — Protestáns naptár: Aldozó csütörtök. — Görög-keleti naptár (április 21.): Január. — A nap kél 4 óra 28 perczkor, nyugszik 6 óra 54 perczkor.

Május 4. Péntek. Róm. kath. naptár: Flóriár. — Protestáns naptár: Flórián. — Görög-keleti naptár (április 22.): Syc. Teod. — A nap kél 4 óra 27 perczkor, — nyugszik 6 óra 55 perczkor.

Szabadnagyszombati emléktárgyak országos múzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Beme-
net díjtalan.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

Május 6. Az arad-osanádi egyesült vasutak közgyűlése, délelőtt 11 órakor.

— A hivatalos lapból. A király Karlitzky Gusztáv belügyminiszeri segédhivatali főigazgatójának és Karre Bodog hadügyminiszeri segédfogalmazónak szolgálati érdemeik elismerésül királyi tanácsosokká nevezte ki.

— Lapunk legközelebbi száma a mai ünnepnap miatt e hó 5-én szombaton reggel fog megjelenni.

— Arad város vízvezetéke. Arad város vízvezetéki albizottsága ismét tárgyal. S most egy igen kellemetlen körülmény teszi szükségessé a tárgyalásokat. Mayer J. F. liwer-

poóli bankár, vízvezetéki vállalkozó és a város közönsége között az egymással létrejött megállapodások nyomán közösen kikötött szerződési feltételek daczára is olyan differenciák merültek fel, amelyeknek a kiegyenlítése komoly gondokat okoz a gyűlésező albizottságnak. A tárgyalásokat tegnap befejezték ugyan, de azok eredményét annyira titokban tartják, hogy csak annyit tudhattunk meg róla, mikép Arad város vízvezetéki nagybizottsága pénteken délután 4 órakor ülést tart, amelyen ki fog derülni a titok. Minden esetre furcsa dolog, hogy akkor merülhetnek fel a differenciák, amikor már szerződést kellene kötni.

— Aldozó csütörtök. A róm. kath. világ ma ünnepli áldozó csütörtök vallási ünnepét. Ez alkalommal az aradi minoriták templomában ma délelőtt 10 órakor ünnepélyes nagy mise lesz, a melyen, Jánosy Dömjén dr. rendfőnök fog ozelebrálni.

— Az oláh-gyűlés Aradon. Hetezer oláh rőffen össze ma Aradon, hogy a román templom előtt délelőtt 10 órakor tartandó népgyűlésen tiltakozzék a polgári házasság ellen. Hogy a gyűlést kik hívták össze, arról már közöltünk egy diszes névsort, a melyben szereplő dákóoláh agitátorok eddigi működése arra enged következtetni, hogy a polgári házasság elleni tiltakozás csak ürügy arra, hogy szabadon izgathassanak a magyar állameszme ellen. Aradváros hatósága a kolomposoknak a gyűlés bejelentését tárgyzó kérvényét elutasította s így került a gyűlés engedélyezésének ügye a belügyminiszer elé, a ki táviratilag engedélyezte a gyűlés megtartását oly kikötéssel, hogy a politikusok csak a polgári házasság ellen szónokolhassák ki magukat. — Arad felé már tegnap este valóságos oláh invázió indult meg. Mintegy 240 gatyás politikust hozott az erdélyi vonat, a többi vonatok is hoztak vagy hatvan hasonszörű hazafiut. Ma reggel Temesvárról 400 ember érkezik, 400 emberre vagy 66 lóra alkalmas extra szuggal. — Mint hírlik, ideérkezik Lucaciú László laczfalusi pópa, állandó kóterülnök és oláh nemzeti vértann. A 6000 emberből itt hiányzókat; azok teszik ki, a kik már tegnap délután pálinkás butykusból tanulták meg az antiliberalizmust.

— Ima a polgári házasság ellen. A „Magyar Allam” szükségesnek tartja, hogy közölje lapunk élén azt az imádságot, melyet a katolikus egyház előirt a keresztjáró napokon a „pogányok” megtéréseért. Hangzik ez az ima következőleg:

„Uram! alázd meg anyaszentegyházad ellenségeinek hatalmát és szórjad szét őket, hogy megismerjék, miszerint nincs más, ki érettünk harcoljon kivüled, Istenünk!

Keljen fel az Isten és széledjenek el az ő ellenségei. És fúsanak színe elől, kik őt gyűlölik.

Örök mindenható uristen, kinek kezében van minden hatalom és minden ország joga, tekints kegyelmesen a keresztények segítségére, hogy a hitetlen és eretnek népségek, kik durva erejükben és ravasságukban bizakodnak, hatalmas jobboldal megtöressenek!

Ugy legyen!”

Igy ismerik félre egynémelyik lelkipásztorok a hivatásukat azért, mert butaság ellen az Istennek is hiába küzdenek.

— Májusi előléptetés. Stepniczky Ferencz Budapesten lakó tartalékos hadapród tiszthelyettes — mint a hivatalos lap tegnapi száma közli — ő felsége a 33-ik gyalogezredhez tartalékos hadnagygyá nevezte ki.

— Bucsubankett. Bonyevác szlezes tiszteletere sikerült bucsubankettet rendeztek háziezredünk tisztjei tegnap este Pohl Károly vendéglőjében. Bonyevác szlezes két havi szabadságidőre utazik el Aradról.

— Ábrányi és a Pesti Napló. ifj. Ábrányi Kornél a Pesti Napló főszerkesztésétől visszalépett.

— Szent Flórián. Holnap lesz Flóriánnak, a tűzoltók védszentjének a nevenapja, melyet

az aradi tűzoltók ez idén is szokásosan megfognak ünnepelni. Ma este fátylas takaradó lesz a tűzoltókápolnához, a mely előtt a tűzoltóegylet új tagjai teszik le a bajtársi fogadalmat. Holnap reggel 7 órakor a minoriták templomából egyházi körmenet indul a kápolnához, a melyben istentisztelet fog tartatni.

— **Katonazene a városligetben.** Ma csütörtökön délután kedvező idő esetén a 33-ik gyalogezred zenekara a városligetben sétatáncversenyt rendez.

— **Kifogott holttest.** Pécskán a Marosból egy asszony holttestét fogták ki. Minden valószínűség szerint Szigeti János aradi ácslegény felesége lesz a kifogott asszonyi holttest, ki 6 héttel ezelőtt eltűnt és mindeddig nem jöttek a nyomára. Az asszonyon az utóbbi időkben az elmezavar tünetei mutatkoztak.

— **Élet és halál.** Rossz hete volt Arad városának az elmúlt hét, a szaporodás tekintetében csak egyel több a születési szám, a halálozásénál. Meghaltak összesen 25-en, még pedig 15 fi és 10 nő a halálozás évi aránya 28.3 pro mille. Születtek összesen 24-en, ezek közül 16 fi és 8 nő. A születés évi aránya 27.2 pro mille.

— **Tábori csendőr-tanfolyam Temesvárott.** A honvédelmi miniszter tábori csendőr-tanfolyamot szervezett Temesvárott. E tanfolyamon Torontál, Csongrád és Csanád vármegyékből 30 lovas csendőr vesz részt; vezetője Benda Albert vezérkari alezredes, felügyelője Weisz tábornok, lovassági dandárnok, Wolf hadmérnökkari százados, Weninger József csendőr-százados és gróf Enzenberg hadnagy. A tanfolyam tegnap nyílt meg.

— **Névváltoztatás.** Klein Izidor aradi illetőségű polgárnak a belügyminiszter megengedte, hogy nevét „Kalmár“-ra magyarosíthassa.

— **Gyámoltak pénzének bírói letétbe helyezése.** A minisztortanács egy árvaszék és járásbíróság közt felmerült hatásköri összeütközési eset alkalmából kijelentette, hogy a törvény értelmében a gyámoltak pénzét csak a felettük gyakorolt gyámhatóság tartama alatt kezelhetők az árvapénztárak által és ha a gyámhatóság alóli felszabadulásra vonatkozó határozat az illetőnek nem kézbesíthető, az árvaszék tartozik a pénzt bírói kézbe letenni. Az a körülmény, hogy az illető ismeretlen helyen távol van, a törvény eme rendelkezésének foganatosítását nem gátolja.

— **Megvadult lovak.** Hisz jó kocsis Mácsán Nikolaj aradi fuvaros, tudja azt eleget, hanem azért tegnap mégis kifogtak rajta lovai. Virtuskodni akart és a Bozsko-utczában erősen kezdte hajtani lovait. De egyszer csak észre, hogy karja erejét tulbecsülte, alig bírta már tartani a neki bokrosodott lovakat, végre is kiragadták kezéből a vad futásnak eredt lovak a gyeplőszarát és sebes vágatva rohantak az utcán. Mikor aztán egy telefon-oszlopnak vágódott a kocsis, úgy, hogy az oszlop is kidült, akkor megcsendesültek a lovak. A virtuskodás izgalmait majd a hűvösön fogja kihaverni Mácsán Nikolaj.

— **Öngyilkos tanuló.** Ismét egy fiatal ember, a ki önmaga ellen fordított fegyvert, mert annyit élvezett az életből, hogy már meguntta azt. A fiatal ember, Schwalbauer Jenő és a soproni kereskedelmi akadémiának volt hallgatója. Schwalbauer egyik volt a legkedvezőbb, de egyszerűsége miatt a legkönnyelműbb fiatal embereknek Sopronban. Folytonos könnyelműségei és dorbézolásai által gondtalanított tanárainak és Vas megyében lakó szüleinek. Tehetséges, jóeszü fia volt, de a lumpolás miatt elhanyagolta tanulmányait és tanultársainak többször említtette, hogy ha megbukik öngyilkos lesz. Fenyegetésait természetesen senki sem vette komolyan. Hétfőn megkapta pénzét szüleitől és elment egyik vendéglőbe, a hol ma hajnalban, a lumpolás után agyonlőtte magát. Az öngyilkosság annál is inkább nagy megdöbbenést keltett, mert Sopronban az idei taván alatt Schwalbauer már a harmadik öngyilkos tanuló.

— **Szorongatott újságíró.** A „Gazetta di Venezia“ egyik száma sértőleg nyilatkozott a páduai egyetem hallgatóiról. Vasárnap négy száz páduai egyetemi polgár utazott Venczében külön vonaton, hogy a sértő újság-

író provokálja. A rándörög azonban már várta a külön vonatot, s a vérszomjas diákokat visszazsárolta Páduába.

— **A Duna titka.** Tegnap délelőtt a Margit-híd közelében a Dunában egy 40 év körüli férfi és egy 12 év körüli fiút láttak uszni kik rövid küzködés után elmerültek a habokban. Nem messze tőlük egy fekete kalap uszott, melyet kifogtak a vízből. Ma délelőtt egy Mészáros Jánosné nevű asszony jelentette a rendőrségnek, hogy férje Mészáros János kévízi születésű 34 éves napezamos és István nevű 5 éves fia tegnap reggel hazuról elmentek és azóta nem tértek vissza. Erre a kijelentésre megmutatták neki a tegnap kifogott kalapot, melyben ő 5 éves István fia kalapját ismerte fel, s így minden valószínűség szerint a két Dunába fullt, Mészárosné férje és gyermeke. Hogy a szerencsétlenség miatt, azt eddig nem sikerült kideríteni, annál kevésbbe, mert Mészárosné is azt mondja, hogy előtte a dolog megfoghatatlan.

— **Megakadályozott vasuti szerencsétlenség.** Nagy veszedelem fenyegette vasárnap reggel a Budapest-Bécsi gyorsvonat utasait. Csak az érsekújvári vasuti hivatalnokok éberségének köszönhető, hogy a fenyegető balesetet elháríthatták. Érsekújvárnál a vonatvizsgálat alkalmával feltűnt, hogy egy elsőosztályú kocsis tengelye, a mely rosszul volt megkenve, már közel állt a meggyulladásához. Az utasokat azonnal más kocsiba szállították át, a veszedelemmel fenyegető kocsit pedig kikapcsolták. A vonat a rövid késés után akadálytalanul folytatta útját.

— **Fejedelmi szokások.** Egy spanyol lap rövid jellemző sorokban ír egyet-mást az európai uralkodóház több tagjának szokásairól. Így II. Vilmos császárnak az a szokása, hogy mindig a bajuszát sodorja. Ferencz József király nagy előszeretettel simogatja a szakálát. Umberto király pedig szintén hosszú bajuszával babrál. Az egyiptomi kedive beszéd közben ballábát szokta lógatni, míg Sándor császárnak az a tulajdonsága, hogy ha beszél, a haját simogatja. Sándor ezéről még az is tudva levő, hogy üres óráiban kitűnő kürtös. Umberto király szarvasokra vadászik és verseket csinál. Viktória királynő szenvedélyes zenekedvelő, az olasz királynő rajong a színészetért s titokban drámákat ír, a görög király szenvedélyes uszó és evező, belgák királya messzelyalógó és bioziklista, Erzsébet magyar királynő szenvedélyesen vadászik, a német császárné a muzsikát szereti, XIII. Leó pápa pedig verseket ír.

— **Kerelem.** Cs. Endes Dániel, az „Aradi Híradó“ felelős szerkesztője a következő sorok közlésére kérte fel lapunk szerkesztőségét. Minden egyes ismerősömnek, jóbarátomnak tudomására óhajtom hozni, hogy az „Arad és Vidéke“ szerkesztőségéből május hó 1-ével kiléptem. Tisztelettel felkérem mind azokat, a kik velem a hírlapíródalom terén a régi összeköttetést fenntartani óhajtják, hogy leveleiket czímemre az „Aradi Híradó“ szerkesztőségébe (Eötvös-utca 17.) címezni sziveskedjenek. Aradon, 1894. május hó 2-án. Cs. Endes Dániel, az „Aradi Híradó“ felelős szerkesztője.

— **Hebegők klubja.** London tudvalevőleg az egyesületek és klubok városa. Az öngyilkosok klubját Jókai Mór is megénekelte egyik regényében. Betörők, tolvajok, nem dohányzók, siketek, munkagyűlölők, sőt még tyukszemes polgártársak is külön-külön egyesületek alakultak, hogy a vigjátékiroknak soha ki nem fogyó tárgyakat szolgáltatassanak. E napokban pedig a hebegő polgártársak klubja alakult meg. Tagja csak az a kifogástalan gentleman lehet, a ki már születése óta hebeg. A hebegők vasárnap fényes lakomával ülték meg az első közgyűlés megalakulását. Az elnök, vagy a mint a londoni lapok nevezik, a főhebegőmester megnyitotta a felköszöntők sorát és Viktória királynőt élte ép oly lelkes, mint szabályszerűen hebegő szavakkal. A rövid felköszöntőt az elnök csak fél óra alatt tudta elhebegni. Utána Buzsácz Gusztáv titkár beszélt, illetve hebegett. Utána a klub elnöke beszélt. A hebegők egyesületének nyolcvanhat tagja van, a kik eszem emlékezetes lakomán minden egyes felköszöntőt lelkes hebegéssel fogadtak.

— **Véres kardpárbaj Szegeden.** Véres kardpárbaj folyt le Szegeden O. t. o. v. a. y. Károly tartalékos hadnagy és Deutsch Armijn technikus közt. Mint értesülünk Deutsch a fején súlyosan megsebesült.

— **Szerencsétlenül járt vadászok.** Z. Szinnáról írják, hogy ott e hónap 28-án egy nagyobb társaság volt vadászaton a környéken. A vadászatról közönséges szekéren jöttek haza, a mely utközben fölborult. A benülők oly szerencsétlenül buktak ki, hogy kettő közülük most a halállal vívódik. Kossuth Elek szinnai főszolgabíró, Horváth István szolgabíró csak könnyebb sérülést szenvedtek, de Csoppey Kornél kincstári erdőgondnok súlyos agyrázkodást kapott. Legszerencsétlenebbül estek a kocsis és a hivataloszolga, a kik közül az utóbbi haldoklik.

— **Az aradmegyei közkórház betegforgalmának kimutatása 1894. április hónapban.** Nevezetesen: kórházi beteg maradt a mult óról 108 fi, 72 nő, e hóban felvételre ápolásra 109 fi, 77 nő, összesen ápolatott 212 fi, 149 nő = 361. Ezek közül elbocsájtott gyógyulva 88 fi, 55 nő, javulva 25 fi, 15 nő, gyógyulatlan 06 fi, 1 nő, meghalt 14 fi, 07 nő, összesen fogyatkozás 132 fi, 78 nő. Maradt ápolás alatt 80 fi, 71 nő, összesen 151, ápolási napok száma 4499.

— **Öngyilkosság a fürdőben.** Gruber József pozsonyi születésű 40 éves ismeretlen foglalkozású egyén tegnap délután a Rudasfürdő kö kabinjában forgópisztollyal szájába lőtt. Az öngyilkos rövid szenvedés után meghalt. Holtteste mellett észéltépett névjegyet találtak, melyen Gruber L. volt, kalapjában is ugyan ezen nevet, s mellette Pozsony volt benyomatva. Holttestét beszállították a törvényszéki orvostani intézetbe.

— **Az apostoli kereszt titka.** Nagy érdeklődéssel várta mindenki, hogy a pozsonyi Kun László király restaurálás alatt álló tornyának apostoli keresztjét levegyék, mert híre járt, hogy a kereszt alsó gombjában régi okiratok és pénzek vannak, melyek felvilágosítást adhatnak a ferenczrendiek szép goth stílusú templomának építése befejezéséről. Schulek Frigyes professzor maga ment le Budapestről a kereszt levételére és annak megvizsgálására. Ott volt a bizottságban Ortva y Tivadar is, Pozsony város kitűnő történetirója. A felfedezett kíváncsisággal bontották szét a gombot és abban egy kisebb kereszt töredékeit találtak, melyeken Szt. Antal és Szt. Lukács neve olvasható. A szöveg, melyekbe ez a kereszt beolvastatva volt, már szétmállott. A gomb több helyütt át van lyukasztva, nyilván lövés által. Okirat helyett csupán egy papírlapot találtak, melyről tót prédikáció írott sorait betűzték ki a jelen voltak. Nevezetesen, hogy ezt a papírlapot valami madár vitte a kereszt gombjába a fészek rakásakor. Régi, nagyon régi írás ez, csak legalább magyar volna.

— **Apa és fia.** A Döblingbe járt Széchenyi Károly gróf ügyében tegnap egy törzshadbíró járt Bécsből Sopronban, hogy az itteni katonaság részéről e dologban történt beavatkozás megvizsgálása után jelentést tegyen a hadügyminiszteriumnak. Altalanos visszataszást kelt a lapok ama híre, soproni törvényészék Széchenyi gróftól bécs orvosi bizonyítvány alapján gondnokság alá helyezte. Ez a hír merőben téves. Ez ügyben az eljárás még csak megindított — de a határozathozatalra hivatott tárgyalás csak e hó 28-án lesz. A soproni városi gyámhatóság által kirendelt gondnok Augustinets báró a gróf összes holmait zár alá vette.

— **Körözés.** Furcsa felfogásuk van azoknak, kik a törvény büntető korszak elől futva, nem jelentkeznek az idézésekre, vagy a bűn elkövetése után szöknek meg illetőségi helyökről. Ujabbban a következő személyek vannak körözve: Szlavkovszky József aradi illetőségű, csalás vétsége miatt, Bónfi Mihály kisjenői adóvégrehajtó, közokirat hamisítás vétsége miatt, Gál István, másnéven Agoston Antal aradi illetőségű, lopás büntetése miatt, Demeter Pál aradi mészáros, lopás vétsége és özv. Danó Gáspárné aradi cselédcasszony, sikasztás vétsége miatt.

— **Konfliktus németek és francziák között.** Berlinből írják, hogy a német kormány két német utazónak francia tisztviselő által történt bántalmazása folytán diplomáciai beavatkozásra éri magát indítva. Az eset, a melyet fentartással kell fogadni, állítólag a

következőkép történt: Két U l m b a n lakó fiatal ember, egy festő és egy aranyműves, miután együtt utaztak Svájcban keresztül Olaszországba, febr. 23-án gyalog érkeztek Nizzába. A vidék szép és arra ösztönözte a festőt, hogy a tájokról vázlatokat készítsen. Febr. 24-én egy harmadik fiatal emberrel találkoztak, a kitől a környék felől tudakosodtak és a festő az illető vidéki város nevét jegyzőkönyvébe beírta. Erre az idegen a legközelebbi csendőri állomáson, mint kémet denuncziálta a festőt. Erre megjelentek a csendőrök és felhívták a két utazót, hogy menjenek velük a hivatalba. Ott megvizsgálták utlevélüket, kerestül kasul motozták őket, mindent pedig „német disznók“ kitétel kíséretében. Miután pedig irataik között egy hegyi vázlatot meg egy revolvert találtak, kész volt a feltevés, hogy az illető német tiszt és hogy mindketten német képek. Eltiltották nekik, hogy egymás között németül beszéljenek. Még a náluk talált fehérnemű czédulát is statisztikai jegyzeteknek nézték. Miután 24 óráig kenyér és víz mellett voltak bezárva, csendőri fedezettel kísérték Nizzába. Itt a német konzulhoz fordultak, de az szóba sem állt velük. Három nap múlva kihallgatták őket, a konzul volt a német tolmács, de ez egy szót sem mondott honfitársai védelmére. Ok sem védhették magukat, csakis felelni tartoztak a feltett kérdésekre. De azt, hogy nem képek bebizonyították. Dacára ennek mégis fogva tartották őket. A főtárgyalás ellenük márc. 2-án volt és bár felmentették őket a kémdéses vádja alól, de meg nem engedett festés és fegyverhordás miatt 6 napi fogházat, a mit kitöltöttek nyilvánított a bíróság. Itt is a német konzul szerepelt, mint tolmács, de egy szót sem szolt a védloktak mellett, a kik, ha fel akartak állani szóllásra, két csendőr azonnal leültette őket. A bíróság egyszersmind kiutasításra is ítélte őket. A helyett, hogy elbocsátották volna a turistákat, ismét fogságba kerültek, a hol két hétig voltak kenyéren és vízen sok szidalmat és büntalmazást is szenvedve. Nizzából erős fedezet mellett különböző várakba, utoljára Dijonba hurcozták őket, a hol ismét 8 napig tartott. Nem volt szabad nekik írni, nem kapkodó mosdóvizet és az étel, a mit nekik adtak, andorító volt. Dijonból Belfortba kerültek, a hol 14 napi heroze-huroza után a legnagyobb nélkülözések között jutottak a német főz, végre pedig Elzászba.

Az Pályázatok. A pécsi törvényszéknél irnoki állásra május 23-ig; a bajai járásbírósnál albirói állásra 2 hét alatt; a szolnoki törvényszéknél jegyzői állásra 2 hét alatt; a pécsi törvényszéknél aljegyzői állásra 14 nap alatt; a lévai pénzügyigazgatóságnál fogalmazó-gyakornoki állásra 14 nap alatt; a nyiregyházi törvényszéknél irnoki állásra június 10-ig.

Első vérig.

— Az aradi párbaj-kronikából. —

Ha az ember az Andrássy uton végig haladva, szemügyre vessi a bérkocsisok megálló helyén kocsijuk bakjain bobiskoló bérkocsisokat, önkénytelenül oly véleménynyel van felölük, hogy ezek a világ legnagyobb kedélyű halandói, kikből minden nemesebb értes kihalt, — kik csak azért emeltettek a sors által oly magas s ennél fogva magadózó alappal bíró polozra, mint a bak, — hogy azon thalandót, — ki „az idő pénz“ elvénél fogva a gyorsaságra szorul, — hivatottságuknál fogva tal vért lovai által vontatott gyors kocsijukon a kapitányi hivatal részéről szankcionált tarifában megszabott díjért a kijelölt helyre repültek.

Pedig a dolog nem egészen így áll. A mi bérkocsisaink is elvőgre a mai század szülöttjei. Órajtuk is fog valami keveset a kor szellem. S ha a bérkocsisok mindegyikében nem is, de egy kettőben, — kik hivatalva vannak társaik becsületét képviselni, — hálá a gondviselésnek meg van a becsületkezés, melyet ha valaki megsért, legyen az ur, vagy paraszt, vagy éppen társaik közül egy kések bármely uton, módon és eszközzel — ha kell megvédeni, — azonban szem elől soha sem tévesztendő a párbaj szabályai.

Igen a párbaj szabályai.

Bérkocsisaink a tegnapi nappal fényes tanujelét adták annak, hogy ők becsületbeli ügyeiket nem viszik többé az illetékes bíróság elé, hanem annak rendje módja szerint lovagias uton maguk intézik el. A mai napon a bíróság előtt az elteremtett vi-

vótör, fegyvernem, helyébe felvették azon eszközt melylyel békés — s melyet a magyar ember bicskának nevez.

Egy ilyen bicskás párviadalról van szó. Történt pedig, hogy a közelmúlt napok egyikén nehogy indiscret legyek, mondjuk „X“ egyfogatu bérkocsissal a szentesített tarifa dacára alkudozásba bocsájtkozott egy vigécz, ki magát a családi erdőbe volt szállítandó.

„X“ nem engedett a tarifázott 1 frt 60 krból egy fillért sem akart engedni a könyörgő pasasnak, rendithetlen volt, akár csak egy bitelező.

Midőn a vigécz már már hajlandó volt megadni a kért vitelbért, — odaszól „Y“ egyfogatos (nevét ennek elhallgatom.)

— Tessék, az én kocsimba ülni elviszem, az urat én 1 frt 40 krért.

— S az alku rögtön meg is volt. — „X“ egyfogatos a guta kerülgette, — a vigécz pedig meglegedetten repült a kitzótt czél felé.

„Y“ egyfogatos köteleességét teljesítve, székely foglalást tartott a placzon, amidőn X felé közeledve azt kérdezte:

— Hát csak nem fizett többet az az ur!

— De igen — volt a válasz, — kifizette a rendes taksát. — Erre X még dühösebb lett, — s szóváltás közben „Y“-t tanuk előtt csaló gaszembernek nevezte.

— „Y“ reszkető hangon kiáltá a sértőnek, — Uram, Ön hallani fog még rólam, — és ezzel a kocsija bakjára kuporodott.

Másnap egyik utca régi kocsmá nagy termében tanuk jelenlétében végbe ment a párviadal bicskával, első vérre.

A megadott jelre a felek hevesen összecsaptak, csak egy villogott az élesre fant bicsak kezükben, — de miudkettő sértetlen maradt.

A második összecsapásnál azonban már vér folyt.

„Y“ keze két ujján sérült meg. Az orvos állítása szerint a seb nem életveszélyes.

Párbaj után a felek a tanukkal egyetemben a kibékülési megerősítéséért vig poharazáshoz láttak.

It azonban már „Y“ lett a győztes, mert ellenfelét tanuival együtt az asztal alá itta.

HYMEN.

Hunyady József az arad-nagyvárad szün-társulat méltán kedvelt, kitünő baritonistája vasárnap esküszik örök hűséget Nagyváradon Körösi Juczikának, a két város színházi korusa legfessebb tagjának.

GYÁSZROVAT.

† Beles Jánosné szül. Dimitreszku Terézia, az odvosi gör. kel. román lelkész neje — mint részvétellel értesülünk — tegnapelőtt Odvoston elhunyt. Temetése tegnap ment végbe élénk részvét mellett. A gyásztertartást Beles Vazul radnai esperes végezte őt pap segédlete mellett. Az elhunytban Beles János, a radnai kerület országgyűlési képviselője édes anyját gyászolja.

EGYLETEK, TARSULATOK.

(*) A lövészegylet választmánya ma délután 5 órakor a lövőde helyiségében ülést tart, mely alkalommal új tagokat vesznek fel. A lövészegylet ez uton kéri fel azokat, akik beiratkozni óhajtanak, hogy ebbeli szándékukat az ülés előtt a választmány bármely tagjának, vagy a lövészmasternek jelentésük be.

MULATSÁGOK.

(=) A főgymnasium junialisa. Azok a leányok, kik a parkettes talajú táncmulatságokról csak ábrándozni mernek a majálisokon már uralkodnak. Itt az övék a tér. Nő és az ilyen nyári mulatságok között első a gymnazisták majálisa. Az ifju szivek mind ezen a majalison értik meg egymást. Szóval a gymnazisták majálisa szokta összegyűjteni a jövő fél-évtized bálázó kisaszonyjának nőtvölőjét. Ez a majális az idén azaz fog különbözni az előző évektől, hogy az ez évi majális junialisa lesz, mivel a mulatság június 2-án lesz. Kegyetlen gymnazisták egész

juniusig hagyják szenvedni a hölgyeket. Hiszen fognak is ezért elég kosarat kapni. A rendező bizottság élén Stauer József és Lejtényi Sándor állanak a tanári kar és Honheiser Aladár az ifjuság részéről. Hogy nagyon jó lesz e mulatság, azt felesleges mondani.

(=) Az asztalosok majálisa. Az aradi asztalos munkások szakegylete május 20-án a családi nagyerdőben saját könyvtára javára majális rendez. A kivonulás zenészővel reggel 7 órakor kezdődik. A délutáni táncozhoz két zenekar szolgáltatja a talp alá valót. A családjegy ára 70 kr, a személyjegy 30 kr.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

* Uj naiva. Mint Nagyváradról értesítik lapunkat, Leszkay szinigazgató újabban Novák Irént szerződtette társulatához naivának. A kisasszony első fellépte pénteken lesz Karcsa g „Lemondás“-ában.

* Találmányok és felfedezések lexikona című, igen érdekes munkára hirdet előfizetést Balázs Ferencz aradvárosi tanító. A szeptemberben megjelenő 6—7 ives mű 3 koronában megállapított előfizetési ára május végeig a szerző címére (Arad. Akác-utca 12-ik szám.) küldendő. Az érdekes munkát ajánljuk olvasóközönségünk figyelmébe.

* Az 1848—49-iki Magyar Szabadságharc története című illusztrált vállalatból a szokot pontossággal most jelent meg a 11-dik füzet amely a horvát pártütés kezdetét, a felbistogatott nemzetiségek készülődését mondja el élénk, eleven tollal Gracza György. A füzet egy igen érdekes, s eddig kevésbé ismert okmányt is közöl. Az aradi magyar szidók memorandumát, amelyben arra hívják fel hitsorsosaikat, hogy a szombat megünneplését tegyék át vasárnapra. Ez a füzet is teli van szebbnél szebb egykoru képpel.

* Az ezredéves ünnepnek kétségtelenül egyik legszebb és igazán örök becsü irodalmi terméke lesz Benedek Elek nagy mesekönyve, a Magyar Mese és Mondavilág. Ez a könyv, mely öt nagy kötetre van tervezve, tartalmazni fogja a magyar nép ezer évi meseköltését, s ehhez hasonló könyvvel majd egyetlen nemzet sem dicsekedhetik a magyaron kívül. Mi a magunk részéről ismételtan nem ajánlhatjuk eléggé szülőknek és tanítóknak e könyv megszerzését. Nem lehet iskola, nem lehet gyermekes ház e könyv nélkül. Gyermekek és ifjusági irodalmunk még mindig szegény jó magyarsággal irt munkákban, az iskolai könyvtárak szűkölködnek az oly könyvekben, melyeket aggodalom nélkül lehet adni a gyermek-ifju kezébe. Benedek meséit nemcsak a megkapó szép népies irodalmi nyelv tünteti ki, hanem e mellett pedagógiai szempontból is rendkívül becsesek. A jeles mesélő csak a java népmeséket írja újra s óvatosan kerüli a rémes meséket. Valóban kívánatos, hogy mennél szélesebb körű legyen a Magyar Mese- és Mondavilág olvasóközönsége. Az ötven füzetre (öt köt.) tervezett vállalatból most jelent meg a 7. füzet, tele szebbnél szebb mesékkel és illusztrációkkal tehát nem sokára kész az első kötet. Egy füzet ára 25 kr, 10 füzet előfizetési ára 2 frt 50 kr. Megrendelhetős a kiadó Athenaeumnál és minden könyvkereskedőnél.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A „Zasztava“ sajtópöre Nagyváradon. Kojity Demeter, Szerb-Boka lelképásztora, kinek egyik sajtópörében csak a napokban hozott felmentő verdiktet a nagyváradai esküdtészek, közelebb ugyanazon forum elé jön megsértett becsületéért elégtételt keresni. A „Zasztava“ 1892-ik év augusztus 12-iki számában jelent meg egy Szerb Bokáról beküldött levél, melyben Kojityt úgy is, mint lelkészt, úgy is mint embert a legvakmerőbb ragalmakkal illetik. Kojity a sajtópört Bakalovic Gergely a „Zasztava“ akkori felkölő szerkesztője ellen indította, a ki azonban sem a felelőseget nem akarja elvállalni, sem az inkriminált cikk szerzőjét nem akarja megnevezni. Kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy e cikket az ő tudta nélkül adta ki a Strazizios „Antal“ a „Zasztava“ akkori főmunkatársa. Strazizios, a ki jelenleg Raguzában, Dalmáciában tartózkodik, kihallgatása alkalmával tagadta, hogy a cikket ő adta volna sajtó alá. Kojity második sajtópörében május 30-ikán fogttelkesni a nagyváradie esküdtészek.

TÁVIRATOK.

Az akadémia jutalma.

Budapest, május 2. (Saját tud. táv.)
Az akadémián Brody Zsigmond hírlapírói nagy díjat háromezer frt Pulszky Ferencnek. Nádasdy jutalmát argirus királyi elbeszélésért Jakab Ödönnek, Vitéz jutalmát Aldási Ignácznak, Besan jutalmát Bayer Józsefnek adták ki.

Gondnokság alá helyezett gróf.

Budapest, május 2. (Saját tud. táv.)
Széchenyi Károly gróf sok port felvert ügye végre illetékes forum, a törvényszék ítélté alá került.

Hieronimynak egy kérdésére Bacquehem osztrák belügyminiszter arról értesítette, hogy a soproni törvényszék gondnokság alá helyezte Széchenyi Károlyt s Kovács István soproni ügyvédet nevezte ki ügygondnokául, ki eddig ügyében fáradozott. Most már a gondnok dolga eljáráni a soproni törvényszéknél és a jónak látott indítványokat megtenni. A közigazgatási hatóságok most már nem avatkozhatnak bele.

Id. Miklós Gyula.

Budapest, május 2. (Saját tud. táv.)
Id. Miklós Gyula borászati felügyelő, volt országgyűlési képviselő, a magyar közéletnek egyik kimagasló alakja, az éjjel meghalt. Hirtelen jött a csapás. Szélhűdés vitte sirba. Miklós 62 éves volt.

Halálát nagy rokonságán kívül két derék fia: Miklós Gyula országgyűlési képviselő és Miklós Odön államtitkár gyászolják.

Elmaradt tornaverseny.

Budapest, május 2. (Saját tud. távirata.)
Az idei tornaverseny elmarad a megnevezett költséget a jövő évi versenyre fordítják, mely előkészítője lesz a milleniumi nagy tornaversenynek.

Sztrájkoló munkások.

Budapest, május 2. (Saját tud. távirata.)
Bécsben közel 2000 fedelező segéd csatlakozott a sztrájkoló kőművesekhez.

Lemberg, május 2. (Saját tud. táv.)
Lembergben a sztrájkolók megtámadták a dolgozó kőműveseket és egy munkást letaszították az emeletes faépitményről. A katonaság szétszórta a zavargó munkásokat.

Budapest, május 2. (Saját tud. táv.)
Washingtonban a sztrájkolók többször összeütköztek a rendőrökkel, kik a tömeg közé lőttek. Clevelandban és Oluoban a katonaság fegyvert használt, többen megsebesültek.

Zavargás.

Budapest, május 2. (Saját tud. távirata.)
Párisban csak egy helyt volt zavargás, egy szocialista a társadalom szétrombolásáról beszélt, kit ezért elfogtak.

Hadiraj.

Fiume, május 2. (Saját tud. távirata.)
Az angol hadirajt junius hóban ide várják.

Bomba.

Prága, május 2. (Saját tud. távirata.)
Ma éjjel a rendőr őrzőjét az ezelőtti Trautmansdorff most Hohenlohe palota ablakánál löporral és analizálható vegyszerekkel töltött bombát találtak, melyet idejekorán ártalmatlanná tettek.

Katasztrófa.

Bukarest, április 2. (Saj. tud. táv.)
A hétfői katasztrófa áldozatául 11 ember esett.

Cholera.

Madrid, május 2. (Saját tud. táv.)
Villarealeban két koleragyanus eset fordult elő.

Leégett fűrészmalom.

Toulon, május 2. (Saját tud. táv.)
Arzenal hajógyárának fűrészmalma leégett a kár öt millió. Május elsei gyújtogatást gyanusítanak.

KÖZGAZDASÁG.

Az arad-cesanádi gazdasági takarékpénztár forgalmi kimutatása 1894. apr. haváról.

I. Betételek.

Álladék mult hó végén	frt 3.648,823.90
Betételek folyó hóban	324,261.65
Összesen	frt 3.973,085.55
Visszafizetések folyó hóban	303,028.71
Álladék folyó hó végén	frt 3.670,056.84

II. Leszámitolás.

Váltótárca-álladék mult hó végén	frt 2.344,807.86
Leszámitolt váltók folyó hóban	631,809.24
Összesen	frt 2.976,617.10
Bejárt váltók folyó hóban	619,611.99
Váltótárca-álladék folyó hó végén	frt 2.357,005.11

III. Előlegzetes kési zálogokra.

Álladék mult hó végén	frt 2.277,148.27
Előlegzetes folyó hóban	724,549.32
Összesen	frt 3.001,697.59
Bejárt előlegek folyó hóban	856,226.23
Álladék folyó hó végén	frt 2.145,471.36

IV. Jelzálogos kölcsönök.

Álladék mult hó végén	frt 869,477.99
Előlegzetes folyó hóban	49,250.—
Összesen	frt 918,727.99
Törlesztett folyó hóban	7,867.17
Álladék folyó hó végén	frt 910,860.82

V. Pénztárforgalom.

Álladék mult hó végén	frt 28,831.98
Bevételek folyó hóban	1,746,834.84
Összesen	frt 1,775,666.82
Kiadások folyó hóban	1,786,842.90
Pénztári álladék folyó hó végén	frt 38,823.92

Arad, 1894. apr. 30-án.

Az igazgatóság.

Az aradi polg. takarékpénztár-részv. társ. forgalmi kimutatása 1894. április. hóról.

Takarékpénztári betételek.

Álladék mult hó végén	frt 1.542,626.63
Betétel folyó hóban	52,546.15
Összesen	frt 1.595,172.78
Visszafizetés ugyanezen idő alatt	106,657.82
Álladék folyó hó végén	frt 1.488,514.96

Zálogok:

Álladék mult hó végén	frt 1.848,800.04
Kibocsátott folyó hóban	20,000.—04
Összesen	frt 1.868,800.04
Kiszorított	frt 26,506.04
Álladék folyó hó végén	frt 1.837,800.04

Váltóleszámitolás.

Tárcaálladék mult hó végén	frt 668,582.17
Leszámitolt folyó hóban	476,618.71
Összesen	frt 1.145,200.88
Beváltatott és visszleszámit. ugyanazon idő alatt	464,404.01
Tárcaálladék folyó hó végén	frt 680,796.87

Előlegek értékpapírokra:

Álladék mult hó végén	frt 462,045.89
Uj előlegek folyó hóban	11,981.31
Összesen	frt 474,027.23
Visszafizetés ugyanezen időszakban	24,046.73
Álladék folyó hó végén	frt 449,980.50

Jelzálog-kölcsönök:

Álladék mult hó végén	frt 2.056,820.45
Engedélyezett és kifizetve f. hóban	13,584.90
Összesen	frt 2.070,405.35
Visszafizetés ugyanezen időszakban	6,104.70
Álladék folyó hó végén	frt 2.064,300.65

Pénzforgalom:

Álladék mult hó végén	frt 33,882.07
Bevételek folyó hóban	664,063.23
Összesen	frt 697,945.30
Kifizetettek ugyanezen időszakban	646,528.95
Készlet folyó hó végén	frt 51,216.95

Arad, 1894. apr. hó 30-án.

Az aradi polgári takarékpénztár igazgatósága.

Az aradi ipar- és népbank forgalmi kimutatása 1894. évi április haváról.

Takarékpénztári betételek:

Betét-maradvány mult hó végéről	frt 1.496,545.76
Folyó hóban betét	frt 266,287.25
Összesen	frt 1.762,833.01
Visszafizetett betét folyó hóban	frt 374,693.86
Betét-maradvány folyó hó végével	frt 1.388,139.15

Váltó-tárca:

Álladék mult hó végével	frt 505,728.47
Leszámitolt folyó hóban	frt 494,879.39
Összesen	frt 1,000,608.86
Beváltatott és forgattatott	frt 492,491.45
Marad tárca-álladék folyó hó végével	frt 508,116.41

Aradi hitelgyűjtés:

Álladék mult hó végével	frt 234,870.28
Folyó hóban adott kölcsönök	frt 5,300.—
Összesen	frt 239,670.28
Törlesztett folyó hóban	frt 3,862.82
Álladék folyó hó végével	frt 236,907.46

Előlegek készletlogra:

Álladék mult hó végével	frt 1.224,579.68
Folyó hóban uj előleg adatott	frt 87,147.26
Összesen	frt 1.311,726.92
Ebből visszafizetett folyó hóban	frt 135,455.94
Álladék folyó hó végével	frt 1.176,270.98

Felzálogkölcsönök:

Álladék mult hó végével	frt 415,001.25
Uj előleg folyó hóban	frt 87,644.70
Összesen	frt 452,645.95
Visszafizetett folyó hóban	frt 955.—
Álladék folyó hó végével	frt 451,690.95

Pénztár:

Maradvány mult hó végével	frt 25,658.55
Bevétel folyó hóban	frt 1.687,041.78
Összesen	frt 1.712,699.33
Kiadás folyó hóban	frt 1.666,518.10
Pénztármaradvány folyó hó végével	frt 46,181.23

Arad, 1894. április 30.

Az igazgatóság.

== Az aradi közuti vaspálya és téglagyár részvénytársaság forgalmi kimutatása. Szállított 1894. április 16-tól 30-ig 16,836 személy, bevétel 1549 frt 95 kr.— Szállított 1893. április 1-től 30-ig 17,299 személy, bevétel 1657 frt 40 kr. Szállított 1894. jan. 1-től április 30-ig 117718 személy, bevétel 11227 frt 0.— és ab- Szállított 1894. április 16-tól 30-ig 41 ve ol- kilogramm teher, bevétel 1721 frt 99 kr. Szállított 1893. április 16-tól 30-ig 3562250 kilogramm teher, bevétel 1564 frt 68 kr. Szállított 1894. jan. 1-től április 30-ig 28282810 kilogramm teher, bevétel 11886 frt 62 kr. Szállított 1893. jan. 1-től április 30-ig 23803060 kilogramm teher, bevétel 10406 frt 75 kr.

== Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1894. évi május hó 1. Hízott sertések: 1. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronkint 400 kilon felüli súlyban) 47.—48 krig. Öreg közép (páronkint 300—400 kilogramm súlyban) 47.—48.— krig. Fialat nehéz (pkint 320 kilon felüli súlyban) 50.—50.5 krig. Fialat közép (pkint 251—320 kigr. súlyban) 49.—50. krig. Fialat könnyű (pkint 250 kigr. terjedő súlyban) 49.—50. krig. II. Magyar ssertés: Nehéz (páronkint 280 kilon felüli súlyban) 47.—48. krig. — Közép (pkint 220—280 kigr. súlyban) 47.—48 krig. — Könnyű (pkint 220 kigr. terjedő súlyban) 47.5—48.5 krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 kig. felüli súlyban) 48.—49. krig. Közép (páronkint 220—260 kigr. súlyban) 48.—49. krig. — Könnyű (páronkint 220 kigr. terjedő súlyban) 47.—48 krig. — Sertésletés szám 1894. április hó 29-en volt készlet 175,899 darab. 1894. április hó 30-án felhajtott: 1549 drb. 1894. április 30-án elszállított 2717 drb. 1894. május 1-én maradt készletben 174,731 drb. — A hízott sertés áletirányzata: változatlan.

IDEGENEK NÉVSORA.

— Május 2. —

Fehér Kereszt szálloda: Szilágyi Ödön miniszteri tanácsos, Budapest. Schick Gyula kereskedő, Bécs. Dragics Tivadar birtokos, Páncsova. Adler Edmund kereskedő, Budapest. Wolner Markus kereskedő, Szeged. Karner Ede uradalmi tisztviselő, Bukarest.

Vas szálloda: Fridinger J. mérnök, Arad. Schüh- rer Jakab vendéglős, Soborsin. Spilka Antal szolgabíró, Nagylak. Báró Bánhidi Sándor birtokos, Simánd. Keresztes Károly hivatalnok, Budapest. Gorda Gyula tisztihely- tes, Budapest. Faragó János tisztartó, Mácsa.

Három Király szálloda: Özv. Gotreichné N. keres- kedő neje, Konop. Rügner J. kereskedő, Mezőtúr. Aron Ignác kereskedő, Nádas. Engl Mór kereskedő, Iratos.

Szeszüzlet.

— Május 2. —

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyers szesz 58.75, kicsinyben 54.25 hordó nélkül, per 100 liter % beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatózsde

Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása.

Budapest, május 2. d. u. 5 óra.

Gabona	Faj	Irányzat	100 kilogramm árt
Búza	bánsági	lányha	7.05—7.50
	tiszavidéki	"	7.10—7.50
	pestvidéki	"	7.05—7.50
	fehértói	"	7.05—7.50
	bácskai	"	7.15—7.55
Észak-magyarországi			
Rozs		lányha	5.50—5.65
Árpa	takarmány	osend.	5.95—6.30
	égetni való sörfőzdei	"	6.55—7.40
Zab		lányha	6.85—7.85
Tengeri	bánsági	szilárd	4.90—5.04
	mánemű	"	"
Káposzta-repoze		lányha	"
Köles		osend.	7.37—7.39
Búza	tavasza	osend.	7.10—7.12
	junius 1894	"	6.—6.02
Tengeri	május-junius 1894	osend.	4.90—4.92
	szept-október 1894	"	5.10—5.12
Zab	Budapest sz. tavasza	osend.	5.90—5.92
	Budapest sz. ősze	"	"
Káposzta-repoze		osend.	11.18—11.25
	aug.-szeptember 1893	"	"

KIS LOTTO.

Prágai: 25, 21, 14, 54, 16.
Nagy-Szebeni: 33, 16, 82, 60, 89.

Felelős szerkesztő: **Vass Géza**, távollétében a szerkesztésért felelős: **Iffj. Gily Ede**.

NYILTTÉR.*

„Korona-szálloda” új kert helyiségében
(Petőfi-utca.)

Ma és mindennap a Budapesti Orpheum Társaság előadást tart.

Föllépte az összes szerződött tagoknak.

Nők:

Korán Anna k. a., magyar és német énekesnő.
Schaller Anna k. a., énekesnő.
Brothers Marsoth, excentrikus zene-bohócok.
Ernst Mariska k. a., színésznő.
Schindler Irma k. a., magyar énekesnő.
Selma Teresi k. a., énekesnő.

Urak:

Chorini R. A., dalkomikus.
Glosser Károly, jellemkomikus.
Bacskó Soma, komikus.
Heim Andor, couplet énekes.
Riedl József, karmester.

Kezdeté 8 órakor. Belépti-díj 50 kr.

Mindennap új műsorozat.

Kitűnő ételek és italokról gondoskodik

Schreyer Ferencz,
vendéglős.

Kiadó lakások.

A Széchenyi-utca 1. sz. bérház II-ik emeletén a kir. járásbíróóság által ez idő szerint bérebe tartott és legnagyobb részben a városháztérre szolgáló összes helyiségek akár együttesen valamely hivatal részére, akár pedig a bérlők kívánsága szerinti beosztással magán lakásokká átalakítva, folyó évi november hó 1-ére kiadók.

Ugyanott egy I. emeleti kis lakás egy olt és egy pinczehelyiség azonnal kiadó.

Mától fogva minden ünnep és vasárnap a valódi spatenbrei sör csak nálam a Széchenyi-söröcsarnokban kapható.

Tisztelettel:
SCHEINBERGER.

Máriaczei gyomorcsépek

Jeles hatású szer a gyomor minden betegségeiben

Védjegy.

150. 6—12.

Egy üveg használati utasítással 40 kr., dupla üveg 70 kr.

Óvás! A valódi Máriaczei gyomorcsépek sokszorosan hamisítottak és utánoztatnak. A valóság jeléül minden üveg egy vörös, a fönnebbi védjeggyel ellátott csomagolásba van burkolva, és a minden üveghez hozzáadott használati utasításon kívül meg kell jegyezve lenni, hogy az Gusek Henrik nr nyomdájában, Kremsierben nyomtatott. — Központi szétküldési raktár: Brady Károly, az „angyalhoz” címzett gyógyszerárban Kremsierben (Morvaország).

Kapható:

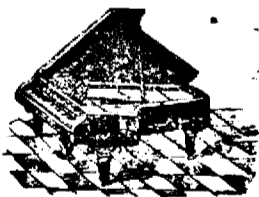
Török József budapesti gyógyszerész különlegeségi főraktarának aradi fiokjában:

RING LAJOS,

„Angyalhoz” címzett gyógyszerárban

Aradon, Asztalos Sándor-utca 1. sz. alatt.

Zongora raktár áthelyezés.

480 2—6.

Vah szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy eddig Templom-utca 12. sz. alatt levő

zongora raktáramat

f. évi május hó 1-től kezdve ugyancsak templom-utca, a Minoriták palotájába helyeztem át.

Az eddig belém helyezett bizalmat a n. é. közönségnek megköszönve, kérem ezt új helyiségemben is nekem fentartani.

155 cm. hosszú Mignon-zongorák kereszthúrral ellátva díjra 280 frttől 600 frtig kapható.

Teljes tisztelettel

Schönthal Gyula

zongora tanár.

Hirdetmény.

Értesítjük a t. cz. közönséget, hogy a légszesz árát f. évi május 1-ső napjától

10%-al

lejebb szállítottuk. Légszeszberendezéseket a legolcsóbb áron, esetleg részletfizetésre is, elvállalunk.

Arad, 1894. május 1-én.

Aradi légszeszvilágítási részvény-társulat.

Menyházán

a fürdő-telep közvetlen szomszédságában, fokozottabb kényelmi igényeket is kielégítő

butorozott nyaraló

bérbeadásra vár. Közelebbi tájékoztatást nyújt Paradeyser Lajos Borossebesen.

465 2—3

Első aradi fehérnemű mosó és tisztító-intézet

ARAD, Ádám-utca 1. szám.

Tisztelettel tudatom, hogy intézetemet Ádám-utca 1. szám (Lovarda-utca) helyeztem át.

Lentjegyzett áram oly mérsékelték, hogy Uraságot szolgálom igénybevétele serkenthesék, mert jóval előnyösebbek a házilagos kezelésnél. A munka kivitele csiny tekintetében utólérhetlen.

Férfi-ingek 14—16—18—20 kr.
Gallér drbja 2 1/2 kr. Kézeltő drbja 2 kr.
Lábravaló drbja 8—10 kr. Háló-ing drbja 10 kr. Női ing 8—10—14 kr. Női háló Corsetta 10—12—14 kr. Női alsó szoknyák 14—16—20 kr.

s minden e szakmába vágó munkák, valamint postai megbízások is gyorsan, olcsón és pontosan eszközöltetnek.

A legnagyobb megbízás 24 óra alatt teljesítettik. Kelengyék tisztítása elfogadtatik.

A fehérnemű ápolására gond fordítottik.

Szives megbízását elvárva, maradok kiváló tisztelettel

SCHWARTZ ZSIGMOND,

első aradi fehérnemű mosó- és tisztító intézete.

455 2—10

Telephon-szám 184.

1894. TAVASZ. 1894.

NEUMANN M.

férfi-, fiu- és gyermek-ruha áruháza

ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 9. SZÁM.

Szabott árak.

Alapított 1845-ben

RAKTÁRAK:

Bécs, Mariahilferstrasse 35. szám.

Bécs, Kärnthnerstrasse 31. szám.

Szabott árak.

Arad.
Debreczen.
Ujvidék.
Nisch.

Nagyvárad.
Temesvár.
Fiume.
Laibach.

Merán.

Eszék.
Zágráb.
Szofia.
Becskekerek.

Pancsova.
Belgrád.
Szerajevo.
Szilisztria.

Trieszt.

Szabott árak.

Alapított 1870.

Kizárólagos

Alapított 1870.

női confectio-raktár.

Nagy választék

minden e szakmába vágó czikkeken

lehető jutányos áron.

STERN M. A.

ARAD,

Andrássy-tér 9-ik szám.

